

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . gld. 13.— | Četrta leta . . . gld. 3-30
Pol leta . . . „ 6-60 | En mesec . . . „ 1-10

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. več na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . gld. 15.— | Četrta leta . . . gld. 4.—
Pol leta . . . „ 8.— | En mesec . . . „ 1-40

Naročba se lahko z vsakim dnevom, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

List se ustavlja 10. dan po potekli naročnini brez ozira vsakemu, kdor ne vpošlje iste ob pravem času.

Upravnništvo „Slovenskega Naroda“.

Na vrhuncu.

S Štajerskega, 30. avgusta.

Gnus in stud nad brezmejno podlimi tolovajstvi celjske nemčurske druhalni sta polnila izza nepozabnih nam dni vse liste, vsa čuvstva celjskih in v obče štajerskih Slovencev, kakor sploh vsega kulturnega sveta. Nemštvo samo se sramuje teh lopovščin; od tod ono brezprimerno zavijanje gole, v prvotnem pomenu gole resnice, od tod laži in obrekovanja, sumničenja in naltolcevanja non plus ultra po nemških listih. Vsako človeško bitje, ki je občutilo kdaj v sebi iskrico tega, kar nas loči od živalstva, mora zaničevati iz dna svoje človeške duše ljudi, ki so zmožni vprizoriti kaj takega.

Zraven tega pa še zavest, da smo v Evropi, v pravni državi, kjer je delegacija našega naroda v državnem zboru eminentno patriotična, vladna stranka! Vse to je povzročilo tako mučno, neznošno duševno stanje štajerskih Slovencev, da smo bili

prepričani, da na negativni strani v našem čustvovanju dolgo ne bo mogoče nobenega stopnjevanja.

Toda zgodilo se je drugače. Kar se nam je zdelo nemogoče, to se je posrečilo nekemu „konservativnemu Slovincu“ v dunajskem nemškem „Vaterlandu“.

Če je to človeče v resnici Slovenec, tedaj je pač umevno, da nas je spravil na vrhunec negativnih čuvstev, daleč prekosi v celjske rokavnjače. Vedel je kot „Slovenec“ prav dobro, kdo in zakaj je povzročil celjske izgrede — to ve tudi vsako nemško dete —, moral je vedeti in vedel je tudi, da je dr. Ferjančiča nedolžni in uprav slovensko pohlevni pozdrav čeških gostov na Bledu nad temi živinskimi izbruhi prav tako nedolžen, kakor je nedolžen nad njegovo peklenko zlobnostjo, vedel je ta „Slovenec“ naprej in je bil sam prepričan, koliko krivice dela svojemu rojaku, in koliko škodo svojim slovenskim sobratom na Štajerskem, katere je sicer velike krivde milostno oprostil samo radi tega, da jo je mogel zvaliti z vso težo na Ferjančiča, ki je tako predrzen, da energično postopa in brani svoj narod pred njegovimi zatiralci; vse to je vedel ta pisun, in vendar je šel v prilog nemštvi in nasprotni nam vladi napisal v nemški list proti svojemu boljsemu prepričanju infamno laž, da je Slovenec povzročitelj teh bestialnih napadov nemške nasilnosti.

Da očrni svojega rojaka, ki bi na kakem višjem mestu lahko kdaj kaj koristil svojemu revnemu, zatiranemu rodu, pred višjimi krogi, v to mu služijo ta-le sredstva: laž zoper lastno boljše prepričanje, grda izdaja celokupnih interesov našega naroda, ki je ob enem zgodovinska laž. (Celje mu je za nas: fremdes Gebiet!), žalitev in poniževanje najboljših sinov bratškega nam naroda češkega, katerega zastopniki so naši jedini, zanesljivi in značajni zavezniki.

Der grösste Schuft im ganzen Land — — —! Rešpekt pred nemčurskimi rokavnjači! Take propalice, kakoršna je ta „Va-

terlandov“ „Slovenec“, niso, in če bi bili do smrti potolkli stotine Slovencev!

Ali je mogoče iz osebne mrznje, iz nizke zavisti in nevoščljivosti, ter iz nemoralnega, slepega strankarstva tako globoko pasti?

Tako se danes opravičeno vprašujejo naši rojaki po vsem slovenskem svetu, in ko bi imel „Vaterlandov“ izdajica toliko poštenja in poguma, da bi odkril pred slovensko javnostjo svoj črni obraz, tedaj bi ga narod po pravici postavil na sramotni oder ter ga javno opljuval, kakor gre Efiljaltu!

Govori se, da je „Vaterlandov“ dopisnik odlični ljubljanski pristaš katoliško-narodne stranke na Kranjskem, in bivši načelnik naše državnozbornske delegacije.

Tukaj še sedaj ljudje tega ne verujejo, ne morejo in nočejo verjeti, ker je v istini neverjetno.

Pričakujemo pa od stranke same, da stori lojalno vse korake, da se tudi te govorice in ta sumničenja za vselej izpodnesó, da bomo iskali v svoje zadoščenje pisca onega famoznega članka Vaterlandovega med tistimi nemško-klerikalnimi uredniki, ki so nam o priliki celjskih dogodkov odkrili svoja poštena katoliška srca.

Ni treba še posebej povdarjati, da nobena slovenska stranka ne sme imeti madeža na sebi, da njeni pristaši imenujejo en del Spodnje Štajerske za nas Slovane fremdes Gebiet, kjer bi se ne smeli prikazati javno. Taka stranka, ko bi bila sploh mogoča, bi ne imela pri nas nobene pravice do obstanka, in pobijati jo z isto silo, kakor velenemške Wolfvoce, bi bila naša najsvetejša narodna dolžnost.

Za sedaj — čakamo. Če bo potrebno, govorilo se bo več. Svoj slovenski dom v Celju bomo vedeli braniti zoper vsakogar, vedno in povsod!

Vse slovensko časopisje pa pozivljamo, sklicujoč se na skupno narodno dolžnost, da stori v tem obupno žalostnem slučaju, kar storiti mora, da zdušno in najodločneje protestuje zoper rokavnjaško

pisarjenje famoznega „Slovenca“ „Vaterlandovega“, sramotečega svojo lastno hišo in izdajajočega rodno grudo tujemu molohu — in to vse iz nizkih, nemoralnih, našemu narodu skrajno škodljivih nagibov. D.

Srbija.

V tem, ko pisarijo listi na dolgo in na široko o Dreyfusu in o njegovi obravnavi, se skoro nič ne čuje o usodi tistih srbskih rodoljubov, katere hoče razkralj spraviti pod zemljo, da si zagotovi vlado nad Srbijo.

Srbske razmere se od tedaj, kar smo zadnjič o njih pisali, niso čisto nič premenile. Misli se je, da bo kralj Aleksander na svoj rojstni dan, dne 14. avgusta, ukazal, da se ustavi preganjanje radi „atentata“, in da tiste, katere je naglo sodišče že obsodilo, pomilosti. Kraljica Natalija ga je nagovarjala k temu, rotila ga je, naj se vrne na pravo pot, ali vsa njena prizadevanja so bila brez vspeha, ker se je kraljev hudobni duh, Milan, temu uprl. Milan je pač čutil, da bi se tak korak tolmačil kot priznanje, da je bil ves atentat samo komedija; a gotovo se je tudi bal, da bi postal potem nemogoč.

Kralj torej ni porabil svojega rojstnega dne, da se sprijazni z narodom, nasprotno, pokazal je ta dan na prav demonstrativen način radikalni stranki, kako jo sovraži. Pomilostil je namreč 117 kaznjencev, toda mej njimi ni nobenega političnega kaznjence. Če že ni hotel pomilostiti tistih, ki so bili obsojeni po atentatu, mogel je pomilostiti vsaj nekaj tistih, ki so radi političnih zadev bili že prej obsojeni, in katerih je v Belemgradu, v Požarevcu in v Nišu vse polno. Samo v Požarevcu je zaprtih 15 žurnalistov, a nobeden ni bil pomilostjen. Hajdukom in roparjem je izkazal ta kralj svojo milost, poštenim ljudem, ki za svoje politično prepričanje trpé v ječah, je ni hotel izkazati!

Še več! V Nišu je imel kralj Aleksander govor, v katerem je dejal, da radikalci ne smejo igrati nobene vloge več v Srbiji, da se morajo radikalci brez milosti

LISTEK.

Gorski učitelj.

(Spisala Zofka Kveder.)
(Konec.)

Nekega dne je bila Karolina posebno dobre volje. Pela je, da se je slišalo že na cesto.

— Zakaj tako dobre volje? — je vprašal na kuhinjskih vratih stoječ in gledajoč, kako se je vsa rudeča vrtela krog štedilnega ognjišča.

— Tako, tako! — je dejala dvoumno in zazvižgala poskočno koračnico.

— Ha, ha! — se je smejal Mirko. — Danes pa kar po taktu kuhate. —

— In če, in če, gospod učitelj? Čakajte! Boste videli! —

— Kaj neki? —

— Le potrpite! Saj vidite, da zdaj ne morem proči! Vsi vaši cmoki se mi spridijo! Hajd ven iz mojega carstva! — in kar s kuhalnico ga je napodila iz kuhinje. . .

Mirko je že kak četrt ure ugibal, kaka bi neki bila ona znamenita novost, ko je prišla Karolina v ličnem, svežem predpasniku v gostilniško sobo k njemu.

— Kaj naj prej nasitim, vašo lakoto ali vašo radovednost? — ga je vprašala poredno.

I saj veste, dušne potrebe so važnejše od telesnih, — je odgovoril s smehom.

— To sicer ni res, — je ugovarjala, — pa če hočete, vam rada ustrezem! —

In privlekla je izpod predpasnika nekaj skrbno v papir zavitega. Oprezno je razvila in položila pred Mirkota.

Bila je lepa moška fotografija.

— Kako, vam je tale všeč? — je vprašala.

Gospod učitelj je osupnil.

Kaj vraga!

— Kdo pa je ta gospod? — je vprašal iznenaden.

— Vam že povem, samo povejte mi, kako vam ugaja. —

— Prav lep mož! —

— Prav moj okus! To je namreč moj ženin, gospod učitelj, v šestih tednih bo poroka. Seveda oče so me hoteli za nekaj časa domov in hočejo, da bi bila tu svatba. Meni je vse jedno. Ali na ženitovanje pa vendar-le pridete, gospod učitelj? Pa seveda, vas ne sme manjkati!

Mirko je malce debelo gledal v svet, a vendar je prav kmalu zbral začudene moči svojega duha in po vseh predpisih uljudnosti najpristrčneje čestital srečni nevesti.

— No, saj je bil pa tudi zadnji čas za to odkritje — je dejal naposled odkritosrčno, veselo se smejaše. — Jaz bi se bil v

resnici skoro zaljubil v vas. Pomislite, kaka nesreča zame! —

— Pa res! — se je smejala Karolina.

— Toda zdaj naj vam prinesem še vaše kosilo, potem, ko se jedenkrat nasitite, pride še nekaj na vrsto. —

— Kaj neki? —

— Spoved! —

— Spoved?! Čegava pa? —

— I no vaša seveda! — se je zasmejala Karolina in odhitela po kosilo.

Kolikor je tudi prosil in naganjal, ni mu hotela prav ničesar povedati, dokler ni pojedel juhe s cmoki in mesa s prikuho.

— Zdaj mi pa res lahko poveste, kacega greha me dolžite! Glejte, kako sem bil priden! — je prosil, kazoč na prazen krožnik.

— Lagali ste se in molčali! —

— I bogme, te logike pa ne razumem! Kako naj se lažem, če sem molčal, kakor trdite! —

— O prav lahko! Jaz že vem! —

— Pa kaj vendar!? —

— In Metka? — je vprašala zdaj Karolina, nagaivo preteč s prstom. — O vi, vi! Da, da, taki so moški! Neodkritosrčni, potuhnjeni, nepoboljšljivi grešniki vi! —

— Kako pa vi veste?! — je vpraševal Mirko.

— I veste? Moj Bog, to se res lahko izve! Zdaj mi pa še vi pokažite svojo Metko, jaz grem kar z vami! —

Mirko je bil končno res vesel, da se je vse tako srečno razrešilo. Kar vstal je, in Karolina je šla z njim k njegovi Metki, ki je kar jokala od sreče in veselja. . .

In čez šest tednov je bila Karolinina poroka. Mirko je bil vojač, Metka pa njegova družica. In veseli so bili vsi, da je bilo kaj!

In zdaj gospodu učitelju na Gori ni nič več dolgčas, ker ima tudi prijazno in lepo ženo, zakaj Metka je postala tudi bolj vesela in cvetoča, od kar ji ni treba več dan na dan posedati za drdrajočim šivalnim strojem.

Krona stvarjenja.

Spisal Geza Gardony.

Utujen od poučevanja, je sedel Kristus pod staro cedro, da bi se v nje senci odpočil. In ko je tako ležal na razgrnjenih robcih je poslušal, kar so govorili njegovi učenci.

Pogovarjali so se, kaj je pač krona stvarjenja, najkrasnejša, kar je ustvaril Bog.

Eden izmed njih je menil, da je najlepša mavrica, ker jo je Bog ustvaril, ko se je od dela odpočil ter zbral v njej vse barve sveta. Drugi je stavil biser — zlati rubin — na prvo stopinjo, tretji o biseru kajti oni imajo v sebi roso življenja, v svoji lepoti večno izpreminjajo. J

in brez usmiljenja pogubiti, češ, da so kralja hoteli porabiti za svoje orodje in ga spraviti v nasprotje z Milanom.

S tem govorom je kralj sam javno pritiskal na sodnike, kako naj sodijo obtožene radikalce, kar je še treba storiti, to opravi že Milan sam.

In kako smešno je kraljevo očitanje, da so ga radikalci hoteli porabiti za svoje orodje in ga spraviti v nasprotje z Milanom! Radikalci niso od kralja nikdar nič drugega zahtevali, kakor da naj spoštuje ustavo in zakone, in od Milana niso zahtevali drugega, kakor da naj izpolni besedo, ki jo je dal srbskemu narodu in ruskemu carju — slednjemu za bogato plačilo, da se nikdar ne vrne na Srbsko. Milan je sam zahteval, naj se ga izbriše izmed srbskih državljanov, a zdaj hoče pogubiti tiste, ki se upirajo njegovemu besedolomstvu.

Od kraljevega rojstnega dne je ves srbski narod osvedočen, da hoče Milan boj proti radikalcem tirati do skrajnosti, da hoče igrati Va banque.

Spreganjanjem in zatvaranjem neljubih mu oseb, nadaljuje z vso krutostjo in brezobzirnostjo. Bivši minister Andra Nikolić, takozvan „dvorni radikalec“, je bil te dni iztiran iz Srbije, ker se je oglasil pri policijskem prefektu in je zahteval, naj se mu dovoli govoriti z aretovanim Stojanom Protićem, izdajateljem revije „Delo“. Hotel je ta list zopet izdajati, a že ta korak je zadoščal, da si je nakopal Milanovo nemilost.

Istotako se je začelo sodno preganjanje bivšega ministra dr. Milovana Milovanovića, ker je v dunajski „Zeit“ zagovarjal radikalno stranko.

In tacih slučajev je še več. Tako je bil te dni neki pisar izročeni radi veleizdajstva naglemu sodišču, ker je v neki gostilni, na zatjevanje, da je radikalna stranka mrtva, zaklical: „Ne, še ni mrtva in jaz ji napijem!“

Toda to še ni najhujše. Najgroznejše je, da izginjajo odličnejši ljudje brez sledu. Mej drugimi sta izginila tudi dr. Vladimir Gjorgjević in prota Aleksa Ilić, dočim je Taušanović vsled groznih muk v ječi smrtnonevarno zbolel.

Dne 21. avgusta je državno pravdnitvo obtožencem izročilo obtožnico. S kakimi „dokazi“ je obtožba podprta, se še ne ve, to se bo izvedelo šele pri obravnavi. Ta je bila že večkrat preložena. Naposled je bilo določeno, da se začne 30. avgusta, toda doslej še ni obvestila, da se je začela. Bržčas jo je Milan dal zopet preložiti, ker je v zadregi za — priče.

Iskal je najprej krivih prič mej Srbi na Ogrskem in na Hrvatskem, in ker jih tam ni dobil, je naročil poslaniku v Bukareštu, naj mu jih dobi. Mika Gjorgjević, poslanik v Bukareštu, se je pošteno trudil, a nekatere priče, kakor Hadži Popović, so ušle, druge pa se niso dale ujeti. Kake priče je iskal, svedoči slučaj Jovana Kovačevića. Ta je izdajal v Belemgradu list „Bosansko-hercegovački Glasnik“, a moral je izdajanje ustaviti, ker ni mogel položiti po novem

tiskovnem zakonu potrebne kavicije. Ko je nekoč odpotoval za nekaj časa v Turn-Severin in se hotel potem vrniti v Beligrad, ga niso pustili čez mejo. Milan je ukazal, da ga je iztirati. Od tedaj je Kovačević živel v Turn-Severinu v velikem siromaštvu. Pred kratkim je prišel k njemu rumunski policijski prefekt Barbulescu in ga odpeljal v Bukarešt v hišo števil. 23 v Strada Petru Mosi. Tam ga je čakal tajnik srbskega poslaništva, Ivković in mu ponudil 6000 frankov, rekši, naj gre v Beligrad, kjer dobi dobro službo, ako stori, kar bo Milan od njega zahteval. Toda Kovačević je to ponudbo odklonil in je še tisti dan odpotoval v Odeso.

Poslanik v Bukareštu, Mika Gjorgjević, je vsled tega, ker je Milanu poslal kot priče le tri vagabunde, prišel v nemilost in bo moral odstopiti.

Tudi drugo sitnost ima Milan. Zapisnik, katerega je našla policija pri Kneževiću, in iz katerega je bilo razvidno, da so Kneževića za atentat najeli Pera Todorović, Petar Uzelac — ki je bil svoj čas tudi vohun dunajske policije in to v Carigradu in v Odesi — ter Hadži Popović — torej tri Milanove kreature — je namreč izginil. Iz njega je razvidno, da so Kneževiću obljubili 50.000 frankov za atentat in da mu je dal Pera Todorović 1000 frankov „na račun“. To dela seveda Milanu velike skrbi. S tem je bržčas v zvezi tudi to, da je policijski prefekt Rista Bademlić v noči od 8. in 9. julija v zaprti kočiji peljal Kneževića v konak. Tam je imel Milan dolg razgovor s Kneževićem, in trdi se, da je ta pozneje bil še večkrat pripeljan v kraljevski konak k Milanu.

Milan računa tudi z eventualnostjo, da mu bodo velesile stopile na pot. Srbski emigranti so prav te dni razposlali velesilam spomenice, v katerih so jih opozarjali, da je vseh homatij v Srbiji kriv Milan, da Milan na umeten način uprizarja konflikte na turški in na bolgarski meji, hoteč narodovo pozornost odvrtiti od svojega počenja, kar pa je evropskemu miru jako nevarno, ter so prosili, naj velesile ukazejo, da mora Milan zapustiti Srbijo. S tem se ne ogreše proti monarhičnemu principu, ker je Milan prodal vse svoje pravice do srbske krome in prostovoljno se odpovedal srbskemu državljanstvu.

Radovedni smo, kako stališče zavzame Avstrija, kajti od nje je odvisno, če se doseže skupen korak velesil. Milan je pripravljen na vse; ravno sedaj sklicuje rezerviste pod zastavo, in občno mnenje je, da radi tega, ker se hoče s silo braniti, ako bi Evropa zahtevala, naj zapusti Srbijo.

V Ljubljani, 31. avgusta.

K položaju.

K včeraj omenjenemu članku v „Linz. Volksblattu“, s katerim naznanja nemška katoliška narodna stranka, da je tudi sita sedanjih razmer, pripominja „Information“: Grof Thun je zaigral s svojo brezdelnostjo tudi prijateljstvo svoje najzanesljivejše

Peter je dejal: „Jaz občudujem gore in njih veličastnost. Ali je na svetu kaj višjega in močnejšega, kakor je gorovje, katero obstoji od samega skalovja?“

Toda Jezus je odgovoril: „Kar vi iščete, je še močnejše.“

Nato je izpregovoril Jakob, sin Zebedeja: „Morje je močnejše od gorovja, ker je odnaša in izpira, kadar se v svoji jezi valovi. Morje je tudi lepše kakor gore, in še nihče ni doslej morske globine premeril.“

Jezus je dejal zopet: „Ono je še mnogo globlje.“

In Jernej, ki je bil prej Janezov učenec, je dejal: „Vender ni nič lepšega, kot so cvetlice, zlasti krasne lilije.“

Zopet je odgovoril Jezus: „Ono je še lepše.“

Tedaj je izpregovoril Filip: „Pozabili ste solnce, katero obseva s svojimi žarki ves svet ter daje vsej zemlji toploto.“

In Jezus je rekel: „Ono je še veliko gorkejšo.“

Vsi so molčé obsedeli, nihče se ni upal več ziniti.

Po dolgem premoru je dejal Janez: „Mojster, vendar ne boš hotel, da ostane naš razum v temoti? Povej nam, kaj je najkrasnejše, kar je nebeški oče ustvaril, in česar doslej še nismo poznali.“

Tedaj je pogledal Jezus proti nebu ter dejal: „To je srce!“

upore. Z nemškimi opozicijskimi strankami v hudem boju živeč, od Čehov, Poljakov in Jugoslovanov radi svoje neodločnosti v jezikovnem vprašanju pri vsakem koraku z nezaupnimi pogledi zasledovan, je zašel sedaj še s katoliško narodno stranko v principialno navskrižje. Kako hoče pod takimi razmerami svoj pri nastopu vlade s toli ponosnimi besedami naznanjeni program sprave izvršiti, to nam je vsak dan skrivnostnejše. — Nemški liberalni listi si delajo iz dejstva, da je bil poklican baron Chlumecky k cesarju na avdienco v Išli, velike nade. „Neue Freie Presse“, to tribolo pokojne zedinjene levice, namiguje, da je prav zelo mogoče, da ponudi cesar Chlumeckemu portfelj ministrskega predsednika. Tako ponudbo je imel Chlumecky baje že pred tremi meseci, ko so se vršila tista nevarna pogajanja mej Thunom in Széllom radi nagodbe. Chlumecky je tedaj ponudbo odklonil in „N. Fr. Pr. meni, da bržkone odkloni tudi sedaj. Skoro gotovo pa hoče izvedeti krona, pod katerimi pogoji bi bilo mogoče doseči spravo z opozicijo in zlasti, do katerih elementov opozicije se je treba obrniti, da bi imela pogajanja vspeh. „N. Fr. Pr.“ misli, da se bo pogajalo še Thunovo ministrstvo, da pa se po dovršenih pogajanjih poslovi ter umakne drugemu, v katerem bodo Nemci vse boljše zastopani kakor sedaj. Skratka: liberalno glasilo se nadeja, da je začela biti zadnja ura Thunovemu ministrstvu ter da pride na krmilo liberalno. Vederemo!

Delegacije.

V „Information“ piše neznan konservativec, da je docela prepričan, da se bodo vršile volitve delegacij, češ, da zadošča za to tehnika državnozbornskega opravičnika, vrh tega pa se obstrukcije veleposredniki in kršč. socialisti ne vdeležé, s čimer postane opozicija preslaba. Konservativec meni, da morajo priti volitve delegacij najprej na dnevni red, kajti sicer bi nastala nevarnost, da bi se res ne izvršile. Zakaj ne, tega optimistični konservativci ne pove. Pač pa svetuje vladi, naj po volitvah delegacij pokaže opoziciji svojo najdalekosežnejšo prijaznost. S čim in kako naj se dokaže ta prijaznost, klerikalni državnik tudi ne pove. Drug dopisnik konstatira, da ima opozicija omikanejšo in govorniško sposobnejše člene kakor desnica, toda levičarji se pripravajo med seboj, dočim bo desnica tudi poslej ostala edina in neporušena.

Črnogorski knez in sultan.

Turški sultan se je že pri opetovanih prilikah pokazal jako prijaznega črnogorskemu knezu in njegovi družini. Večkrat je poslal knezu Nikiti sijajne darove ter je tudi k poroki črnogorskega prestolonaslednika poslal posebno deputacijo, da je sporočila mlademu paru sultanove čestitke ter mu izročila dragocene darove. Razmere med Turčijo in Črnogoro so zategadelj zadnja leta prav dobre, in knez Nikita je zadovoljen, da se je prav pod njegovo vladjo doseglo sporazumljenje med sosedoma, ki sta se včasih sovražila in preganjala na življenje in smrt. Na meji ni več toliko bojev, in obe vladi sta odpravili močne straže, ki so bile včasih neobhodno potrebne. Knez Nikita pojde sedaj s svojo soprogo in v spremstvu zunanjeje ministra vojvode Kukovića zopet v Carigrad, kjer ga od l. 1883. — ko je nastopil vladu — ni bilo. Stanovala bota knez in kneginja v lepem konaku ob Bosporu, v konaku, katerega je sultan podaril knezu že pred leti. Sultan hoče prirediti svojim gostom najlepši sprejem.

Afera Dreyfus.

Predvčerajšnja seja vojnega sodišča v Rennesu je bila zanimiva radi pričanja bivšega vojnega ministra senatorja Freycineta, kateremu so nasprotniki Dreyfusa podtikali besede: Vlada ve, da je prišlo 35 milijonov, deloma iz Anglije, deloma iz Nemčije, s katerimi so pokrili stroške boja za Dreyfusovo osvoboditev. Freycinet je izjavil, da ni rekel nič pozitivnega, ker ničesar ne ve, a da je le izrekel svoje mnenje, koliko bi mogla stati kampanja za Dreyfusa. Freycinet ne ve za nobeno dejstvo in ne pozna nikogar, ki bi bil dobival iz takozvanega sindikata denar. Skratka: Freycinet jo docela ovrigel basen o velikanskih svotah, katere so potrosili židje za Dreyfusovo osvoboditev, basen, ki je odvracala marsikogar od simpatij do Dreyfusa. — Listi sodijo, da bo obravnavo do dne 7. septembra završena, in da bo Dreyfus popolnoma oproščen ali pa vsaj na neraz-

merno manjšo kazen obsojen. Bržčas bo odpuščen iz armade, sicer pa oproščen.

Dopisi.

Iz Vipave, 28. avgusta. „Slovenski Narod“ pridobiva si kljub klerikalnemu preklinjanju zaslugo in veljavo pri Bogu in ljudeh. Pred nedavnim časom pisal je, da bi izvedel svet stvari, ki se niti po sramotnih hišah ne godé, stvari, kakor si jih more izmisliti sam peklenski glavar, hudic Bitru — ako bi znalo vipavsko farovško zidovje govoriti nekoliko iz zgodovine nedavno minulih časov. Vsled te za sedanjo dobo čisto nedolžne opazke čutila se je neka tukajšnja davkarska vdova iz nam povsem neznanih in nerazumljivih vzrokov hudo razžaljenega srca, četudi si vsi zastonj ubijamo glavo, da bi našli mej njo in gornjimi dejstvi tudi najmanjšo kazalno zvezo. Niti sence!

Zato nas je pa tembolj presenečila vest, da se je rečena gospa kakor Magdalena Kristusu približala dekanu Erjavcu, ter da jej je ta s pravim nebeškim nasmehom govoril: Kaj ne, gospa, tožili jih bomo! Živa duša ni na dotično gospo niti mislila, a ona si tega baje iz glave izbiti ne da, in, kakor čujem, vrši se sedaj res nekaka uvodna preiskava proti „Slovenski Narod“, ki bo svojo nedolžnost pač lahko dokazal. Ali kaj nam to pomaga? Dotična gospa sprejela je vsled tega v se političnega demona, postala prav pobožna in strastna klerikalna svečenica, ki v svojem svetišču v „vodnem predmetju“ v družbi z diakoniso Genovefo zbira klerikalne konvertite k zatopljeni molitvi „za srečen izid volitev“; in da bi se klerikalna ognjevitost preveč ne ohladila, podžiga, neti in kuri ogenj svetega zavdušenja „pro aris et focis“; da pa klerikalnim vestalkam ogenj ne ugasne, prevzel je skrb za kurivo „mezmar“ tega svetišča, spokorjeni in skesani konvertiti, neki stotnik v pokoju, mož, ki je še nedavno pri vsaki drugi besedi pljuval na klerikalce in jezuvite in se celo pri cesarski maši iz obredov šalil; mož, ki ima tako široko obzorje, da je uskočil h klerikalcem samo zato, ker mu je na tožbo „liberalca“ sodil „liberalen“ sodnik tako, da je v pravdi propal, četudi ga je sam dr. Šusteršič zastopal; mož, ki je liki Odiseju po dolgih zablodah in zmotah na večeru življenja našel svoj pravi poklic, in se k „Bogu“ povrnil. O drugih konvertitih in njihovih pobožnostih drugičkrat — po volitvah. „Slovenčev“ dopisnik v števil. 191. sicer trdi, da naši stranki „Narod“ več škodi kakor koristi, ali to so žive priče, da „dobra dela grede pred nami“. Nasprotno bi pa menili, da izkazuje „Slovenčev“ dopisnik slabo uslugo nadučitelju Skali in pa agrarnemu komisarju, katera s posebno gorečo ljubeznijo na ljubeča prsa pritiska, kajti to so pač najboljši dokazi, da smo o enem kakor o drugem golo resnico pisali. Skrbno ste nastavili mreže, že pomladi pobirali ste ženska pooblastila. Toda vse to ničesar ne izda; prihodnjo soboto pali bodete na vsi črti pred samim obličjem knezoškofa, kakor ste dolgi in široki, kajti puhla in prazna je tolažba s 3. razredom, ki ima do 500 volilcev, od katerih vam je podpisalo menda 196 pritožbo na agrarskega komisarja; ne pozabite pa, da od teh 196 jih spada tudi nekaj na klerikalce I. in II. razreda; kje je ostalih 300 volilcev? Naše glave so dobro štete! Pridite le polnoštevilno k plesu! Končno moramo še obžalovati, da nas je klerikalno duševno uboštvo spravilo v neprijeten položaj, da moramo — seveda samo za klerikalce — napisati komentar k „staremu oguljenemu ribežnu“. Kaj je „star, oguljen ribežen“, vemo vsi; pristaši njegovi so vsi tisti, ki radi tudi na star, oguljen ribežen ribljejo; mi pa na stare, oguljene ribežne ribati ne maramo, zatorej tudi tacega vodstva ne poznamo v naših vrstah. Capito?

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 31. avgusta.

— Osebne vesti. Profesor na ljubljanski realki g. Henrik Pirker je šel v pokoj. — Profesor na nižji gimnaziji v Kočevju g. Martin Sebastian je premeščen v Gradec. — Suplent na Dunaju g. Karol Werner je imenovan realnim profesorjem v Ljubljani, suplent v Nikolsburgu g. Oton

Hesse pa profesorjem na nižji gimnaziji v Kočevju.

— **Odlikovanje.** Korporal 5. dragonskega polka Ivan Petrič je dobil srebrni zaslužni križec, ker je z nevarnostjo za lastno življenje rešil nekega vojaka iz vode.

— **Konsumno društvo v Zgornjem Kašlju** — je zginilo. Brez sledu sicer ne, kakor bomo videli, ali zginilo je pa le. Nekaj časa je to prepotrebno katoliško gospodarsko društvo, kojemu je načeloval oče Mušič iz Zaloga, prav lepo cvetelo. Dobro so se bili založili z moko, suhim mesovjem, pijačo in z drugimi živili. Iz Ljubljane se je vozila vreča za vrečo, in sodček za sodčkom. Bili so to zlati časi za konsumno društvo, ne pa za njega odbor. Pošteni katoliški možje, ki so tičali v tem odboru, so imeli čez glavo skrbi, kako bi izvrstno pričetu katoliško gospodarsko organizacijo dalje vodili. Prav pridno so se zatorej zbirali v odborove seje, da so se posvetovali o usodi društva. Skoraj večer za večerom bila je v prostorih konsumnega društva „odborova seja“. Zunaj v prodajalnici pa so se oglašali prijatelji očetov odbornikov, jih hvalili čez vse pretege, ter jemali kot prijatelji „na upanje“, kar se jim je zljubilo. Potem se je pa stvar nekaj zasukala. V konsumnega društva prodajalnici opravljali sta posel dve ženski, dve vrli in značajni katoličanki. Na ti ženski se je vleglo nekaj preveč blagoslova, kar se ženski tu in tam tudi izven konsumnega društva lahko pripeti! O tem torej ne besedice več. Pripetila se je še druga nesreča: vreče, ki so prihajale polne iz Ljubljane, niso hotele polne ostati. Dan za dnevom so vrečice in sodčki bolj se izpraznovali — denarja pa tudi ni bilo od nikoder. V pravih vsakega konsumnega društva omenjen „vnovčenje“ se je v Zgornjem Kašlju čisto izjalovilo. Pa očetje odborniki v Zgornjem Kašlju so se prav po salomonsko izmuznili iz zagate. Zbrali so se v zadnjo sejo, ter soglasno, — tako rekoč z vsklikom — sklenili: od danes naprej konsumnega društva v Zgornjem Kašlju nič več ni, nas ne brigajo nikaki računi, nas ne briga ničesar več, ker društva ni, pa ga ni! Tako je sklenil odbor, pomedel skupaj nekaj ostankov prejšnje bogate zaloge ter to šaro prenesel v konsumno društvo pri Mariji Devici v Polju. Ali je v tem iskati kake katoliške darežljivosti, ali pa poštenega brezvspešenja prihodnjih sekucionov, o tem danes še ne moremo govoriti. Pričeli so se sedaj oglašati upniki: ta hoče imeti za moko 1000 gld., drugi za pijačo 500 gld., tretji za „špeh“ 50 gld. itd. Išče se menda kakih 3000 gld., ali na „slavno konsumno društvo v Zgornjem Kašlju“ oddana pisma, se vse vračajo: nazaj, tega društva ni več! In sedaj se očetje odborniki smeja v pest, češ, če društva ni, kdo pa nam kaj more. Probatum est! Nekateri upniki so se pa vzlic temu podali na pot, da bi izgubljeno društvo zopet kje staknili. Kako srečo bodo imeli, o tem poročamo ob svojem času. Danes se je oglašil pri nas v uredništvu možak s Kašlja, ki ima pri društvu tudi nekaj iskati. Vprašali smo ga, kako je to, da je „konsum“ tako daleč zagazil. Dobili smo odgovor: „Oj Ježeš, dokler je bilo kaj piti in jesti, so društveni možje vsak večer nekaj „sėjali“, vse na stroške društva; na upanje so pa največ takim prodajali, ki čisto nič nimajo! Zdaj pa ni ne blaga ne groša!“ Tako je bilo v Zgornjem Kašlju; mali polomček torej že imamo, da ne ostane zadnji, v to bode skrbela naša izborna katoliška gospodarska organizacija!

— **Iz ces. kr. mestnega šolskega sveta.** O redni seji, katera se je vršila v ponedeljek dne 21. t. m., smo prejeli nastopno poročilo: Potem ko predsednik proglasi sklepčnost in pozdravi navzočne poroča zapisnikar o kurentnih stvareh in pove, kako so bile rešene, kar se vzame soglasno na znanje. Za popolnitev izpraznjene službe na II. mestni deški petrazrednici se predloži c. kr. deželnemu šolskemu svetu terno predlog. Soglasno se vzemó na znanje poročila ces. kr. okrajnega šolskega nadzornika, prof. Fr. Levca, o nadzorovanju mestne dvorazrednice na Barji, mestne dekliške osemrazrednice na Vrtači, zasebne notranje dekliške petrazrednice in slovenskega pouka na zasebni notranji trirazredni meščanski šoli pri ss. Uršulinkah, zasebne vnanje petrazredne ljudske in trirazredne meščanske šole pri ss. Uršulinkah in o le-

tošnji okr. učit. konferenci za slovenske in dvojezične ljudske in meščanske šole. Odbore se vsi nasveti, združeni s temi poročili, in sklene se vsa omenjena poročila predložiti c. kr. deželnemu šolskemu svetu. Učiteljicam: Marijani Prosenčevi, Mariji Šerčevi, Juliji Borowski, Agnezi Zupanovi in Franji Zemmetovi ter učiteljem: Jakobu Dimniku, Jakobu Furlanu in Luki Jelencu izreče se pismena zahvala in priznanje — prvim za trudljubivo in uspešno poučevanje v šoli, drugim pa za spretno sestavljen in poučna predavanja pri letošnji okrajni učiteljski konferenci. Pritožba radi neke časne izključitve se odkloni. Sklene se v. razred druge mestne deške petrazrednice radi nedostatnega prostora v šolskem posloplju premestiti v zasebno hišo. C. kr. okrajnega šolskega nadzornika, prof. Kl. Profta poročili o nadzorovanju zasebne deške šole nemškega šolskega društva in pa o okrajni učiteljski konferenci za nemške ljudske in meščanske šole se soglasno vzameta na znanje in se predložita c. kr. deželnemu šolskemu svetu. Odbore se vsi s tema poročiloma združeni predlogi. Končno se reši par internih vprašanj.

— **K slavnosti gasilnega društva ljubljanskega,** dne 7. 8. in 9. septembra t. l. so se prijavila doslej nastopna društva: Gasilno društvo v Brezovici, Mokronogu, Polhovem gradu, Dobrovi, Škofljici, Smartnu pri Litiji (z zastavo), Trebnjem, Kranju (z godbo), Bizoviku, Litiji (z godbo), Komendu, Krškem, Radečah, Begunjah (z zastavo), Starem trgu pri Loču (z zastavo), Hradeku za ormožko okolico, Metliki (z zastavo), Kamniku, Igu, Lukovici, Mengšu, Novem mestu (z godbo), Radovljici (z zastavo in godbo), Škofji Loki, Viču-Glincah, Domžalah (z godbo), Mostah, Cerkljah, Trsatu-Sušaku, Borovnici, Breznici, Železnikah; pevsko društvo „Lipa“, družba sv. Cirila in Metoda, pevsko društvo „Ljubljana“ (z zastavo), slov. zidarsko in tesarsko društvo (z zastavo), slov. koles. društvo „Ilirija“, ljubljansko telovadno društvo „Sokol“ (z zastavo). Iz zanesljivih virov čujemo, da mestna občina ljubljanska pogosti po blagoslovljenju „Mestnega doma“ goste v „Narodnem domu“ in da bo mesto z zastavami okrašeno. „Mestni dom“ bo blagoslovil, v prisotnosti občinskega sveta in različnih honoracij stolni župnik, g. kanonik Erker.

— **„Zveza slovenskih kolesarjev“** naznanja tem potom, da se je vsled prepovedi c. kr. deželnega predsedništva moral cilj dne 3. septembra t. l. na cestni progi Reka-Ljubljana vršče se dirke preložiti izven mesta, in sicer k Travnovi gostilni: „Amerika“ na Glincah. Prijave k tej dirki je treba z vlogami (6 kron) vred oddati najpozneje do 1. septembra popoldne z veznom blagajniku gosp. Ivanu Frelihu, deželnemu računskemu oficijalu v Ljubljani. Kontrolne štacije bodo v Ilirski Bistrici, Postojni in na Vrhniku, kjer bode skrbljeno tudi za okrepljeno dirkačev. Menjava koles je dovoljena; tudi vodiči so dovoljeni, a le na kolesih z jednim sedalom.

— **Že zopet inspicira!** Tržaški namestnik grof Goëss je 27. t. m. šel zopet na „inspekcijsko potovanje“. To pot je osrečil tolminski okraj s svojim posetom in posvetiti mu hoče kar štiri dni. Kdo ga spremlja na tem potovanju, nam še ni znano.

— **Koča na Planici.** Iz Rateč se nam piše: Koča na Planici ima prihodnost. Ni ga skoro več dne, ne da bi posetili turisti lepo dolinico. Vsakdo pa se vrne vesel in za dovoljen. Da je mogla radovljiška podružnica slov. plan. društva že letos postaviti večjo kočico, ter jo oskrbeti z okreplili, imela bi že lahko lep skupiček. Kakor pa smo čuli, razširi jo gotovo prihodnje leto znatno, ter jo oskrbi z ležišči in proviantom. Vendar stopi vsakdo i sedaj rad v ljubko verando, ki je nekako temelj-kamen večji zgradbi, in kar je važnejše — branik, ki ohrani Planico nam. Tudi namerava podružnični odbor napeljati prihodnje leto po ceveh izvir Nadiže v kočico, tako da bode lahko vsakdo pil doli v koči vodo Save Dolinke prav od izvira. — Izleta na Planico udeležijo se poleg pevcev blejskega mešanega zbora tudi oni iz Radovljice in Kranjske gore. Tudi slovensko planinsko društvo iz Ljubljane in planinski Piparji naznanili so svojo udeležbo.

— **Nagrobni spomenik** ponesrečeni turistinji in prijateljici slov. plan. društva, gdč. Ivani Stein postavi radovljiška po-

uznična slov. plan. društva, na rateškem pokopališču, ter prične z nabiranjem prispevkov na dan otvoritve kočice v Planici, za katero se je bila posebno zanimala in je tudi druge navduševala za njo.

— **Domača umetnost.** Slikar Matija Jama, ki se je vrnil ravnokar iz Monakovega, tega središča moderne slikarske umetnosti, je razstavil v izložbi tvrdke Gričar in Mejač zopet dve svoji sliki: portret mlade gospice in žanrsko sliko z glavnega trga v Ljubljani. Tudi pri teh dveh umotvorih je ostal g. Jama zvest svoji posebni maniri, ki se zdi marsikom, ki je vajen izlizanih, porcelanasto gladkih in malenkostno dodelanih slik, na prvi hip surova in površna; toda priznati treba, da dosega gosp. Jama prav s tem mnogo življenja in imenitnih svetlobnih efektov. Portret mlade gospice kaže sredi zelenja in v polni luči profil dekliške glave, ki je tako plastično in resnično „zadeta“, da se zdi, kakor bi bila živa. Žanrska slika na mestnem trgu kaže v ospredju troje kmetice — lžank menda — vračajočih se s praznim kurnikom domov; v ozadju je cela truma naku-pavajučih kuharic in branjev. Ves prizor se vrši pred magistratno hišo in velikim vodnjakom. Luč, ki pada z desne strani, je prav izvrstno razdeljena in kaže, da slika g. Jama po opazovanju življenja in sredi narave, ne pa v ateljeju. Gosp. Jama je v istini učenec moderne slikarske tehnike ter narodno občinstvo znova opozarjamo nanj.

— **„V tivoljski park“.** Tako se glasi napis na lični tablici, katero je „Slovensko planinsko društvo“ nabiti dalo na posebnem kolu poleg cerkve sv. Jarneja v Dolnji Šiški. Čast in slava za to vrlemu društvu. Jako zaslužno delo pa bi bilo, če bi cenjeno društvo še provzročilo ali kako vplivalo, da se prvi košček pota „V tivoljski park“, mimo cerkve gori, v — dostojnejši stan spravi in v takem stanu vzdržuje. Tudi strmi klanec od korita do razgleda je korenite poprave prav zelo potreben in občinstvo bode slavnemu županstvu doljenje-šišenskemu, katero je domačo vas že z marsičim ozaljšalo, jako hvaležno, če občina omenjenemu nedostatku svojo pozornost posveti. Sprehajalec.

— **Ljubavna tragedija.** Mehanik Anton Novak, ki je včeraj poskusil usmrtiti svojo ljubimko, natakario Miciko Pirčevó, in je potem samega sebe težko ranil, je včeraj popoldne še pred 5. uro v deželni bolnici umrl. Obstreljena Micika Pirčeva bo že v nekaterih dneh zamogla bolnico zapustiti, ker se je zdravnikom posrečilo, ekstrahirati kroglo, in se rana v kratkem zaceli.

— **Kmetijski zadrugi v Sinčivesi,** katera je zgradila veliko zadržno skladišče, je poljedelsko ministrstvo dovolilo 2000 gld. državne podpore. Nemški trgovci v Velikovci so sklenili, da napravijo v mestu konkurenčno skladišče, tako da bo zadruga imela vsekako boriti se z velikimi težavami

— **Nova tovarna.** Dne 29. t. m. je pričela delovati v Ilirski Bistrici pod tvrdko Žnid eršič & Valenčič tovarna testenin. Ker je ta tovarna prva te vrste na Kranjskem, jo toplo priporočamo slovenskim narodnim trgovcem, da odslej raje naročijo pri zgornji omenjeni tovarni, ker se lahko sam vsak prepriča, da dobi doma cenejše in boljše blago.

— **Razpisane službe.** Pri okrajnem sodišču v Cerknici ali drugej mesto kancel. oficijala ali kancelista. Prošnje do 25. sept. na predsedstvo deželnega sodišča v Ljubljani. — Pri okrajnem sodišču v Novem mestu ali drugej mesto kancelijskega oficijala v X. oziroma XI. činovnem razredu. Prošnje do 20. septembra predsedstvu okr. sodišča v Novem mestu. — Na jednorazrednici v Branskem Kalu mesto učitelja voditelja. Prošnje do 18. septembra okrajnemu šolskemu svetu v Krškem. — Na dvorazrednici v Košani mesto nadučitelja. Prošnje do 9. septembra okr. šolskemu svetu v Postojni.

* **Ljubezenska tragedija na Reki.** 20letna, zaradi svoje lepote jako znana delavka Jelka Puhar, doma iz Boljuna v Istri, je živela v ljubezenskih razmerah z delavcem Siderijem Raulejem. Imela sta skupno stanovanje. Nekega dne sta šla v gostilno; domov prišedši sta se sprla, na kar je skočila deklica iz tretjega nadstoppja na dvorišče ter obležala takoj mrta. Rauleja so aretirali.

* **Grozna razstava.** Pred nekaj dnevi so nekega I. Simoto iz Soluna pri vasi Klisura banditi ugrabili ter ga odpeljali seboj. Zahtevali so zanj stotisoč gold. odškodnine. Turška vlada je svetovala rodbini Simote, naj denar banditom res pošlje, toda poslala je ob enem vojakov, kateri so vseh osem roparjev usmrtili. Odsekali so jim glave ter jih v vasi Klisuri na trgu razstavili.

* **Dolg predor.** Mej Anglijo in Irsko kanijo napraviti tunel, kateri bode 60 kilometrov dolg. To bo najkrajša zveza mej Anglijo, Škotsko in Irsko. Predor bode služil največ v prevažanje deželnih pridelkov obrtnih mest Irske. A pričakovati je baje tudi velikega osebnega prometa. Stroški za napravo tega tunela so že pokriti.

* **Hudič v zrakoplovu.** Iz Rima javljajo: Pred kratkim je odtrgala tu sapa balon vojaškega zrakoplovnega društva ter ga gnala v gore. Zvečer pa je padel pri vasi Palombaro na zemljo. Vse prebivalstvo je hitelo za zrakoplovom, in ženstvo je z veseljem konstatovalo, da je od same svile, katere je hotela imeti vsaka kolikor možno velik kos. Toda vedeli niso, kako izprazniti valeči se in poskakajoči zrakoplov; kadar je sapa potegnila, so se celo bali, da jim zopet uide v zrak. To se jim je čudno zdelo, in začeli so sumiti, da je v zrakoplovu sam — hudič. Zato so sklenili, da ga spravijo v cerkev, češ, potem se bo hudič že sam umaknil. Odprli so glavna vrata, a balon ni hotel v cerkev. Nekateri so menili, da je prevelik, drugi pa so dejali, da se hudič brani cerkve. Končno so ga vendar spravili skozi vrata, v cerkvi je bilo že temno, zato so našli luči. Neki radovednež je posvetil preblizu, da je prišel v dotiko s plinom, ki je uhajal skozi neko razpoko zrakoplova, in vsled tega je švignil iz balona nakrat višnjev ogenj, temu je sledil strašen pok, mahoma je bilo vse v dimu, in čuden duh se je razširil po cerkvi. Vse je bežalo na prosto, kjer se samega strahu niti dihati niso upali. Skoro vsakdo je videl hudiča, kateri je v podobi višnjevega plamena zbežal iz cerkve. Cerkev ni bila zelo poškodovana, pač pa je hudič opalil vso svilo, katere se je ženstvo v Palombaru tako veselilo.

* **Samomor — psa.** V Comu je hodil nedavno velik pes ob bregu tamošnjega jezera. Potem se je zagledal za nekaj časa v vodo, skočil notri ter držal glavo pod vodo. Nekdo je psa spodil iz vode, toda deset minut za tem je bil pes zopet v jezeru. S težavo ga je še jedenkrat rešil oni človek, toda pes je skočil še v tretje v vodo ter utonil. Vzrok samomora ni znan!

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 31. avgusta. Začasni profesor na učiteljski v Kopru Ivan Finžgar je imenovan stalnim profesorjem na tem zavodu in okrajnim šolskim nadzornikom za okraj goriška okolica ter za slovenske šole v Gorici in v gradiščanskem okraju.

Dunaj 31. avgusta. Opozicionalno časopisje skuša iz avdiencie, ki jo je imel Chlumecky v Ischlu, na vse načine kapital kovati proti Thunovemu ministrstvu. Istina je, da se je avdiencia nanašala na volitev delegacij, in da je bil Chlumecky poklican z vednostjo grofa Thuna v Ischl.

Dunaj 31. avgusta. Trgovinsko ministrstvo je izdalo naredbo, s katero se preminjajo personalne razmere pošt-nih in brzojavnih slug. Dosedanje kategorije se opuste in se vsa mesta slug združijo v jeden status. Ta se deli na tri razrede, in vsak razred na tri vrste. Plače so določene za I. razred na 600, 650 in 700 gld., za II. razred na 500, 550 in 600 gld. in za III. razred na 400, 450 in 500 gld.

Praga 31. avgusta. Cesar je bil na svojem potovanju v vseh čeških krajih, zlasti pa v Pragi sprejet presljajno, tako, kakor še nikdar. Danes zjutraj ob 7. uri začele so se vojaške vaje.

Berolin 31. avgusta. Vlada je sklenila odstaviti vladne prezidente v dveh provincijah in 19 okrajnih načelnikov, ki pripadajo vsi agrarno-konservativni stranki.

Carigrad 31. avgusta. Crnogorski knez je dospel danes s kneginjo in prestolonaslednikom sem. Sultan ga je dal oficialno sprejeti.

Pariz 31. avgusta. 127 poslancev je podpisalo zahtevo, naj se takoj skliče parlament.

Rennes 31. avgusta. Resultat zaslisevanja Paty de Clama se razglasi šele prihodnji teden. Danes je bil zaslisan Lebrun-Renault, s katerim je Dreyfuss govoril neposredno po svoji degradaciji.

Lizbona 31. avgusta. V Oportu se je zopet primerilo več slučajev kuge. Pasteurjev zavod v Parizu je poslal posebno komisijo v Oporto, da na licu mesta studira kugo.

Poziv.

Pri tudeželnih e raričnih cestnih mitnicah v Šturiji in Vipavi, glede katerih zakupna pogodba koncem decembra 1899. l. poteče in pri drugih deželnih eraričnih cestnih mitnicah, ki bodo vsled odpovedi dotičnih zakupnih pogodb koncem decembra 1899. l. eventualno proste postale, se bode, ako v kratkem razpisana zakupna obravnava ne bode imela povoljnega uspeha, od 1. januarja 1900. l. naprej pobirala mitnina v lastni upravi c. kr. erarja.

Pobiranje pristojbin v erarični upravi oddalo se bode v prvi vrsti penzionistom, kviescentom, provizionistom (doslužencem, vpokojencem) in invalidom, ako so te osebe pripravljene prevzeti ta posel pod sprejemnimi pogoji, ako so telesno in duševno zanj popolnoma sposobne, ter si so prisvojile potrebno znanje mitnice zadevajocih propisov.

Pozivljajo se s tem vsi, katerim je na stvari ležeče, da se zglase s potrebnimi izkazi, da vstrežajo popolnoma navedenim pogojem, posebno pravilnim zdravniškim spričevalom o telesni čvrstosti ter s spričevali navedenosti čim preje ustmeno ali pismeno pri c. kr. finančnem ravnateljstvu. Prijaviti je treba vzlasti:

1.) Zahtevano odškodnino, iz katere se morajo pokriti vsi stroški, izvzemši najemnino za mitnico in stroški za tiskovine ter za napravo in ohranitev potrebnega inventarja.

2.) Ako bi prosilec sprejel pobiranje mitnine pri vsaki mitnici, kjerkoli si bodi, ali pa le pri eni ali pri nekaterih natanko določenih.

3.) Ali bi prosilec bil pripravljen položiti varščino (kavcijo) in v katerem znesku.

Natančneje se izve ob uradnih urah pri finančnem ravnateljstvu v Ljubljani.

Listnica uredništva.

Gosp. Fr. Pfeifer, nadučitelj v Domžalah: Potrjujemo, da dopisa „Nevrjetno in vendar resnično“ v št. 176. niste Vi pisali in da niste z njim v nikaki zvezi.

Zahvala.

Povodom izleta „Sokola“ in drugih narodnih društev in izletnikov ljubljanskih dne 27. t. m., pokazali so vrli domoljubni prebivalci Vrhnike, na čelu jim zastopnice krasnega spola, slavni občinski zastop z županom g. Jelovšekom na čelu, slavna društva: čitalnica in nje predaednik gosp. dr. Marolt, domače gasilno društvo, strojarska zadruga, borovniško bralno društvo, toliko simpatij do „Sokola“, da štiti odbor prijetno dolžnot, izreči vsem najtoplejšo zahvalo. Posebno zahvali g. župana Gabr. Jelovšeka in g. dr. Marolta za prijazen pozdrav na kolodvoru, dražestno govorico pred čitalnico, gđčno. Zoro Lenarčičevo, in načelnice damskega odbora, gospę Lenarčičevo, Grudnovo in dr. Maroltovo, in vse dame, ki so s šopki in vencic okrasile Sokole in z bogatim bufetom v Močilniku tako prijetno presenetile vse izletnike, g. posl. Lenarčiča, ki je, vrnivši se z dolgega potovanja, pozdravil „Sokola“, slavni občinski zastop, ki je dal postaviti mlaje ob vsej cesti, in vse prebivalce, ki so razobesili zastave ter tako prijazno pozdravljali „Sokola“, rodoljubne rodbine Kotnikovo, Verbičovo in druge, ki so prihitele iz okolice. Bratski Na zdar! „Sokolu“ postojinskemu, ki je po deputaciji pod vodstvom staroste dr. Treota pozdravil izletnike, pevskemu društvu „Ljubljani“, ki se je pridružilo „Sokolu“, kolesarskima kluboma „Ilirija“ in „Slavec“ in sploh vsem, ki so pripomogli, da se je izlet izvršil tako sijajno in navdušeno, da ostane dan 27. avgusta na Vrhniki vsem izletnikom v najprijetnejšem spominu.

V Ljubljani, dne 31. avgusta 1899.

Odbor „Sokola“.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m Srednji srčni tlak 736-0 mm.

AVGUST	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vet-ovi	Nebo	Padačina v 24 urah
30.	9. zvečer	736.1	17.0	sl. sever	jasno	0.8 mm
31.	7. zjutraj	735.7	14.1	sl. jvzhod	megla	
	2. popol.	734.7	21.7	sl. vzhod	del. jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 18.0°, normala: 17.1°.

Dunajska borza

dne 31. avgusta 1899.

Skupni državni dolg v notah.	100	gld.	30	kr.
Skupni državni dolg v srebru	100	„	20	„
Avstrijska zlata renta	117	„	95	„
Avstrijska kronska renta 4%	100	„	40	„
Ogerska zlata renta 4%	117	„	90	„
Ogerska kronska renta 4%	95	„	80	„
Avstro-ogerske bančne delnice	905	„	70	„
Kreditne delnice	385	„	70	„
London vista	120	„	60	„
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	„	90	„
20 mark	11	„	77	„
20 frankov	9	„	55 1/2	„
Italijanski bankovci	44	„	40	„
C. kr. cekini	5	„	70	„

Vse vrednostne papirje preakurjuje BANKA MAKŠ VERSEK, Ljubljana, Selenburgove ulice 3. Šrečke na mesečne obroke po 2, 3, 5-10 gld.

Remontoar-ura

se je izgubila.

Pošteni najditelj naj jo odda proti nagradi v upravnistvu „Slov. Naroda“ ali pa na magistratu. (1574-1)

Mala sobica

(1572-1)

za dijaka ali gospodično, s hrano ali brez hrane, se takoj odda. Glasovir na razpolago. — Naslov v upravnistvu „Slov. Nar.“.

Prostovoljno se prodaja

posestvo št. 41 v Tomačevem ob Savi blizu Ljubljane

Hiša z dvema sobama, shrambo, obokano kletjo in hlevom, zraven hiše vrt in krolec; polje je blizu doma, v dobrem kraju ležeče. Proda se s 1. oktobrom po domenjenih obrokih.

Natančneje pove Jakob Perdan, pek v Sodražici pri Ribnici. (1540-5)

Ces. kr. avstrijsko državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1899. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Fruga** **žez Trbiž**. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ausse, Ial, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, in Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, čez Klein-Reifling v Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 15 min. zvečer osonni vlak v Jesenice. Poleg tega vsako nedeljo in praznik ob 5 uri 41 minut popoldne v Podnart-Kropo. — **Fruga v Novo mesto in v Kočevje**. Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1 uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** j. k. **Fruga iz Trbiža**. Ob 5. uri 46 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Lince, Steyra, Išla, Ausse, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 55 min. zjutraj osonni vlak iz Jesenice. — Ob 11. uri 17 min. dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Lince, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osonni vlak z Dunaja, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Lince, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Poleg tega ob 8. uri 42 min. zvečer iz Podnarta Kropo. — **Fruga iz Novoga mesta in Kočevja**. Osonni vlaki: Ob 8. uri 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 45 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik**. Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10 uri 25 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika**. Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9 uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1206)

Št. 27.833.

Razglas.

(1573-1)

V smislu §. 6 zakona z dné 23. maja 1873 (št. 121 drž. zak.) naznanja se, da bo razgrnjen

prvotni imenik porotnikov za l. 1900

od 1. do 8. dné septembra t. l.

v magistratnem ekspeditu na ogled, ter da ga v tem času vsakdo lahko pregleda in naznani proti njegovi sestavi ugovor.

Porotniškega posla so po §. 4. omenjenega zakona oproščeni:

- 1.) Tisti, ki so že prestopili 60. leto svoje dōbe, za vedno;
- 2.) udje deželnih zborov, državnega zbora in delegacij za čas zborovanja;
- 3.) osebe, ki niso v dejanski službi, pa so podvržene vojni dolžnosti, za ta čas, ko so poklicane k vojaški službi;
- 4.) osebe v službi cesarskega dvora, javni profesorji in učitelji, zdravniki in rancelniki in tako tudi lekarnarji, ako uradni in občinski načelnik zanje potrdi, da jih ni mogoče utrpjeti, za sledeče leto;
- 5.) vsak, kdor je prejetemu poklicu v enem porotnem razdobju kot glavni ali namestni porotnik zadostil, do konca prvega prihodnjega koledarskega leta.

Mestni magistrat v Ljubljani

dné 28. avgusta 1899.

Posrečilo se je
konečno nama pridobiti svetovnoznanih
Adler-koles
glavno zastopstvo: (1214-18)
Gradišče **Kavčič & Gorjanc** Rimška cesta
št. 2. šte. 9.

Pod Trančo št. 2.
35 Veliko zalogo
Klobukov
Najnižje cene. Najvišje cene.
priporoča J. Soklič.
Pod Trančo št. 2.

A. KUNST
Ljubljana, Židovske ulice šte. 4.
Velika zaloga obuval
lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.
Vsakeršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovili naj se vzorec vpslati. 35

Josip Reich
likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.
Postrežba točna. — Cene nizke.

Ign. Fasching-a vdove
35 ključavničarstvo
Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)
priporoča svojo bogato zalogo
štedilnih ognjišč
najpreprostejših kakor tudi najfinejših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za oblake z pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in po ceni. Vnanja naročila se hitro izvrše.

Avgust Repič
sodar
Ljubljana, Kolizejske ulice šte. 16
v Trnovem
se priporoča sl. občinstvu in naznanja, da izdeluje in popravlja vsakovrstne sode iz hrastovega in mehkega lesa po najnižjih cenah. — Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.
35

Fran Detter
LJUBLJANA, Stari trg št. 1.
35 Prva in najstarejša zaloga šivalnih strojev.
Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne slamoreznice in mlatnice, katere se dobivajo vzlic njih izborno ceno. — Ceniki zastoj in poštnine prosti.

Največja izber najnovejšega
svilnatega blaga
črnega in barvatega za cele obleke in bluze, priporoča
Alojzij Persché
Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.